

Dibuku ya ESETELE NKOTOLO

Esetele vwandaka mosi na kati ya bandumba ya ba-Zwife yina butukaka na yinsi ya Pelese, na Suze, mbanza ya kintinu, ntangu ntinu Zelezese vwandaka yala (486-465 tekila mbutukulu ya Yesu-Klisto). Dibuku yayi ke na kuzabisa wapi mutindu Esetele kumaka kento ya Zelezese, ntinu ya Pelese, mpe wapi mutindu yandi na mama-nkazi ya yandi Maadose bawu salaka samu na kuvuukisa ba-Zwife nyonso na lufwa.

Dibuku yayi kele ya kukabuka mutindu yayi:

- Esetele kumaka kento ya ntinu Zelezese (Est 1-2).
- Amane vwandaka sosa na kufwa ba-Zwife (Est 3-5).
- Ntinu zangulaka Maadose (Est 6).
- Lufwa ya Amane (Est 7).
- Kununga ya Ba-Zwife mpe mukembo ya Pulime (Est 8-10).

Mukembo ya ntinu Zelezese

¹ Mambu yayi salamaka ntangu yina ntinu Zelezese vwandaka yala bizunga nkama na makumi zole na nsambwadi (127), kubanda na Inde tii na Nubi.

² Yawu salamaka ntangu, ntinu Zelezese kwizaka vwanda na kiti ya kintinu na mbanza Suze.

³ Na mvula ya tatu ya kintinu ya yandi, yandi salaka mukembo ya nene samu na bamfumu yina

ke salaka na yandi, samu na bisadi ya yandi mpe samu na bamfumu ya binwani ya Pelese, ya Mede mpe samu na bantwadisi, na bamfumu ya bizunga. Bawu nyonso kwizaka vukana na mantwala ya ntinu.

⁴ Yandi lakisaka bawu bimvwama nyonso ya kitoko yina vwandaka sala bunene mpe nkembo ya kintinu ya yandi. Mukembo yango salaka bangonda sambanu.

⁵ Na manima, ntinu salaka mpe mukembo samu na bantu nyonso yina ke zingaka na mbanza Suze, kubanda na bamvwama tii na bantu ya mpamba. Mukembo yango salamaka na kati ya lupangu ya ntinu mpe yawu salaka bilumbu nsambwadi.

⁶ Ba tulaka na makunzi ya maabe balele yina ba yidikilaka na basinga ya kitoko ya mpembe na ya tinta ya dizulu. Ba vukisaka yawu na milunga mpe basinga ya lino ya mbwaki mpe ba kangaka yawu na makunzi ya wolo na ya palata. Ba tulaka bakiti ya nene ya wolo mpe ya palata na kisika yina ba tandaka matadi ya mbwaki yina ba ke bokilaka badale, ya mpembe, ya mpembe ya kulezima mpe ya ndombe.

⁷ Ba vwandaka kabula malafu na bambungu ya wolo ya mutindu na mutindu. Malafu vwandaka mingi mpe bantu nyonso vwandaka kunwa yawu na kati ya kimpwanza yina ntinu pesaka bawu.

⁸ Konso muntu kunwaka malafu na kimpwanza nyonso samu ti ntinu pesaka muswa na bisadi ya yandi nyonso na kuyukutisa bansatu ya bantu nyonso yina yandi bokilaka na mukembo.

⁹ Vasiti kento ya ntinu, salaka mpe mukembo ya nene na bakento kuna na yinzo ya kintinu ya

ntinu Zelezese.

Vasiti mangaka na kutumama na ntinu

¹⁰ Na kilumbu ya nsambwadi ya mukembo, mutindu ntinu Zelezese vwandaka na kyese mingi samu na malafu yina yandi kunwaka, yandi bokilaka bakalaka nsambwadi ya mfunu yina ke salaka na yandi. Bankumbu ya bawu kele: Mewumane, Bizeta, Alebona, Bingeta, Avangeta, Zetale mpe Kaakase.

¹¹ Yandi tumisaka bawu na kunatina yandi kento ya yandi Vasiti na yimpu ya yandi ya kintinu ya kento. Ntinu salaka mutindu yina samu na kulakisa kitoko ya kento ya yandi na mantwala ya bantu nyonso yina vwandaka kuna mpe na bamfumu yina ke salaka na yandi, samu ti kento yango vwandaka kitoko mingi.

¹² Bakalaka ya mfunu yina ke salaka na ntinu kwendaka pesa nsangu na sika ya Vasiti, kento ya ntinu, kasi yandi tumamaka ve. Na yina, ntinu dasukaka mpe nkele ya yandi kumaka ya kulutula.

¹³ Yandi zabisaka na bantu ya ndwenga mpe na bantu yina zaba misiku mpe lufundusu na kuyidika dyambu yayi, samu ti, ni bawu vwandaka na muswa ya kuyidikaka mambu ya ntinu.

¹⁴ Bayina vwandaka pene-pene ya ntinu samu na kupesaka yandi malongi, ya vwandaka: Kaasena, Setale, Ademata, Taasise, Melese, Maasena, Memukane, bamfumu nsambwadi ya bayinsi ya Pelese mpe ya Mede bayina vwandaka na mulonga ya ntete na kati ya yinsi ya kintinu.

¹⁵ Na yina, ntinu Zelezese tubaka na bawu: «Mutindu Vasiti, kento ya ntinu, me tumama ve na

lutumu yina mu pesaka yandi ntangu mu fidisaka bakalaka ya munu ya mfunu, yinki beto fwana kusala na yina me tadila Musiku?»

¹⁶ Na mantwala ya ntinu mpe ya bamfumu yina ke salaka na ntinu, Memukane tubaka: «Vasiti kento ya ntinu me sala yimbi kaka na sika ya ntinu ve, kasi yandi me safula mpe bamfumu yina ke salaka na ntinu mpe bantu nyonso ya bizunga yina kele na lutumu ya ntinu Zelezese.

¹⁷ Na yina, nkadulu ya kento ya ntinu ke sala ti bakento nyonso tumama dyaka ve na babakala ya bawu na kutubaka na bawu ti: “Ntinu Zelezese tumisaka ti ba natina yandi Vasiti na mantwala ya yandi kasi Vasiti mangaka na kukwiza!”

¹⁸ Kubanda bubu yayi, bakento ya bamfumu ya Pelese mpe ya Mede, bayina me kuwa nsangu ya nkadulu ya yimbi ya kento ya ntinu, ke zitisa dyaka ve babakala ya bawu mpe yawu ke sala ti babakala ya bawu kudasuka.

¹⁹ Ni yawu yina, kana ntinu zola, yandi zonza dyambu mpe ba ke sonika yawu na kati ya dibuku ya misiku ya Pelese mpe ya Mede mpe ata muntu ke manga yawu. Musiku yango fwana kutuba ti, Vasiti ke talana dyaka ata fyoti ve na mantwala ya ntinu Zelezese. Mpe ntinu ke pesa kimfumu ya kintinu ya kento na sika ya kento ya nkaka yina me lutila Vasiti na nkadulu ya mbote.

²⁰ Ntangu Musiku yango yina ntinu ke sonikisa ke zabana na kati ya yinsi nyonso ya kintinu, bakento nyonso ke pesa babakala ya bawu buzitu, ya vwanda bamvwama to bamputu.»

²¹ Ntinu mpe bamfumu yina ke salaka na ntinu ndimaka mambu yina Memukane tubaka mpe

bawu sadilaka yawu.

²² Ntinu fidisaka mikanda na bizunga nyonso, mpe na konso kizunga, yandi sonikinaka bawu na bisono ya bawu mpe na bandinga ya bawu ya bwala, samu ti konso muntu kuvwanda mfumu ya yinzo ya yandi mpe ti yandi kuzonza ndinga ya yandi ya bwala.

2

Esetele kumaka kento ya ntinu

¹ Na manima ya mambu yina lutaka, nkele ya ntinu Zelezese manisaka, mpe yandi bambukaka moyo samu na Vasiti, mpe samu na mambu yina Vasiti salaka yandi. Yandi bambukaka mpe moyo na lukanu yina yandi bakaka samu na Vasiti.

² Na yina, bisadi ya ntinu tubaka: «Bika ti ba sosila ntinu bandumba ya kitoko yina me zaba ntete ve babakala.

³ Mpe ti ntinu tula bamfumu ya fyoti na kati ya bizunga ya yinsi ya kintinu ya yandi samu ti, kuna na Suze, ba vukisa na kisika mosi bandumba nyonso ya kitoko yina me zaba ntete ve babakala mpe ba nata bawu na yinzo yina ba kubikaka samu na bakento ya ntinu. Na yina, Yenge, muntu ya mfunu yina ke salaka na ntinu, yandi kele nkebi ya bakento ya ntinu, yandi ke sadisa bawu, mpe ke pesa bawu bima ya kubongisa banzutu ya bawu.

⁴ Ndumba yina ke talana kitoko ya kulutila na mantwala ya ntinu, ni yandi ke yingana na kisika yina vwandaka ya Vasiti.» Mutindu ntinu talaka ti dyambu yayi vwandaka mbote, yandi ndimaka yawu.

⁵ Na mbanza Suze, ya vwandaka na Zwife mosi na nkumbu Maadose, yandi vwandaka mwana ya Yayile, mutekolo ya Simeyi muntu ya dikanda ya Kise na kifumba ya Bezame.

⁶ Yandi vwandaka na kati ya nkonga ya bantu yina Nebukadenesale, ntinu ya Babilone, nataka na ngolo katuka na Yelusalemi tii na Babilone kintwadi na Yekonya, ntinu ya Yuda.

⁷ Maadose kulisaka mwana ya ngwa-nkazi ya yandi samu ti bibuti ya yandi kufwaka. Nkumbu ya yandi vwandaka Adasa kasi ba vwandaka bokila yandi mpe na nkumbu ya Esetele. Esetele vwandaka kitoko mingi mpe Katuka ntangu yina tata mpe mama ya yandi kufwaka, Maadose bakaka yandi mutindu mwana ya yandi.

⁸ Na manima ya kumwangisa nsangu ya lutumu mpe Musiku ya ntinu, mpe ya kuvukisa bandumba mingi na mbanza Suze na lutwadusu ya Yenge, ba nataka Esetele na yinzo ya ntinu na lutwadusu ya Yenge yina vwandaka nkebi ya bakento ya ntinu.

⁹ Esetele yangidikaka Yenge mpe Yenge lakisaka bumbote ya yandi na sika ya Esetele. Na nswalu nyonso, yandi pesaka Esetele bima ya kubongisa nzutu mpe bima ya kudya. Yenge pesaka yandi mpe bandumba nsambwadi ya kitoko mingi yina vwandaka sala na kati ya yinzo ya ntinu, mpe na manima, yandi nataka Esetele kintwadi na bandumba yango na yinzo yina ba kubikaka samu na bakento ya ntinu.

¹⁰ Esetele zabisaka ve nkumbu ya dikanda ya yandi mpe wapi kisika yandi katukaka samu ti Maadose yiminaka yandi.

¹¹ Konso kilumbu, Maadose vwandaka tambula na mantwala ya lupangu ya yinzo ya bakento ya ntinu, samu na kuzaba kana Esetele vwandaka na mavimpi ya mbote mpe wapi mutindu ba vwandaka sala yandi.

¹² Kana mosi na kati ya bandumba vwandaka me manisa na kusadila Musiku ya bangonda kumi na zole yina ba vwandaka kwika na bakento, ya kumaka ntangu ya yandi na kukwenda na sika ya ntinu Zelezese. Na kati ya bangonda kumi na zole yina, ya vwandaka na bangonda sambanu, ya kuzyolaka bawu na mafuta ya mpamba mpe bangonda sambanu dyaka, ya kuzyolaka bawu na mafuta ya nsunga ya mbote mpe ya mutindu ya nkaka.

¹³ Ntangu ndumba vwandaka kwenda na sika ya ntinu, ba vwandaka pesa yandi bima nyonso yina yandi vwandaka lombamba samu na kunata yawu na kisika yina ba kubikaka samu na bakento kuna na yinzo ya ntinu.

¹⁴ Na nkokila, yandi vwandaka kwenda na sika ya ntinu, mpe na suka, yandi vwandaka basika samu na kukwenda na yinzo ya zole, yinzo yina vwandaka na lutwadusu ya Saasengaze, muntu ya mfunu yina ke salaka na ntinu. Yandi vwandaka nkebi ya makangu ya ntinu. Yandi vwandaka vutuka na sika ya ntinu kaka kana ntinu me bokila nkumbu ya yandi.

¹⁵ Ntangu ngunga ya yandi ya kukwenda na sika ya ntinu kumaka, Esetele, mwana ya Aviyayile, ngwa-nkazi ya Maadose, lombaka kaka bima yina Yenge, muntu ya mfunu yina ke salaka na ntinu, nkebi yina ke twadisaka yinzo ya bakento,

zabisaka yandi. Esetele kuzwaka bumbote ya bantu nyonso yina vwandaka tala yandi.

¹⁶ Na ngonda ya kumi yina ba ke bokilaka Tebete ya mvula ya nsambwadi ya kintinu ya Zelezese, ba nataka Esetele na sika ya ntinu Zelezese.

¹⁷ Ntinu zolaka mingi Esetele kulutula bakento nyonso. Na yina, Esetele kuzwaka bumbote mpe bweso ya ntinu kulutula bandumba nyonso ya nkaka yina. Ntinu lwatisaka yandi yimpu ya kintinu ya kento mpe byekaka yandi ntinu ya kento na kisika yina vwandaka ya Vasiti.

¹⁸ Na manima, ntinu salaka mukembo ya nene na bamfumu yina ke salaka na yandi mpe na bisadi ya yandi. Mukembo yango salamaka samu na Esetele. Ntinu kululaka mpaku samu na bantu ya bizunga nyonso mpe yandi kabulaka bima na bumbote nyonso ya kintinu ya yandi.

¹⁹ Na ntangu ba vukisaka bandumba na mbala ya zole, Maadose vwandaka na kisika ya yandi ya kisalu, kuna na lupangu ya ntinu.

²⁰ Esetele zabisaka ve nkumbu ya dikanda ya yandi mpe wapi kisika yandi katukaka mutindu Maadose tumisaka yandi. Yandi tumamaka na Maadose mutindu yandi vwandaka sala yawu na ntangu yina yandi vwandaka ntete na yisi ya lutumu ya Maadose.

Maadose vuukisaka ntinu na lufwa

²¹ Na kati ya bilumbu yina, Maadose vwandaka na kisika ya yandi ya kisalu, kuna na lupangu ya ntinu, mikengi zole, Bingetane mpe Telese, bantu ya mfunu yina ke salaka na ntinu, bawu

vwandaka kengedila mwelo ya lupangu ya ntinu, bawu vwandaka na nkele ya kulutula mpe bawu vwandaka sosa na kufwa ntinu Zelezese.

²² Kasi Maadose zabaka yawu mpe yandi zabisaka yawu na sika ya Esetele kento ya ntinu. Esetele mpe kumisaka mambu yango na sika ya ntinu Zelezese.

²³ Na manima ya kufyongonina dyambu yango na mansweki, ba bakulaka ti ya vwandaka ya tsyelika. Na yina, ba ledikaka mikengi zole na yinti, mpe na mantwala ya ntinu. Ba sonikaka mambu yayi na kati ya dibuku ya bisalu ya bantinu.

3

Mvita ya Amane na Maadose

¹ Na manima ya mambu yina lutaka, ntinu Zelezese zangulaka na kimfumu Amane, mwana ya Amedata, muntu ya dikanda ya Angange. Ntinu pesaka yandi kimfumu ya kulutula bamfumu yina ke salaka na ntinu.

² Na lutumu ya ntinu, bisadi nyonso vwandaka fukama na mantwala ya Amane, kasi Maadose mangaka na kufukama mpe na kuyinama.

³ Bisadi ya ntinu bayina vwandaka na mwelo ya lupangu ya ntinu tubaka na Maadose: samu na yinki nge ke na kutumama ve na Musiku ya ntinu?

⁴ Konso kilumbu ba vwandaka zabisa yandi, kasi Maadose vwandaka kuwa bawu ve, samu ti yandi zabisaka na bawu ti yandi kele Zwife. Dyambu yayi kumaka tii na sika ya Amane.

⁵ Ntangu yina Amane talaka ti, Maadose man-gaka na kufukama mpe na kuyinama na mant-wala ya yandi, yandi fulukaka na nkele.

⁶ Kasi mutindu ba zabisaka yandi ti Maadose vwandaka na dikanda ya nene, Amane talaka yimbi na kufwa kaka Maadose yandi mosi, yandi sosaka na kufwa ba-Zwife nyonso yina vwandaka zinga na kati ya yinsi ya kintinu ya ntinu Zelezese.

⁷ Na ngonda ya ntete, ngonda yina ba ke boki-laka Nisane, na mvula ya kumi na zole ya kintinu ya Zelezese, ba bulaka dzeke yina ba ke bokilaka *Pule* na mantwala ya Amane samu na kuzaba wapi kilumbu mpe wapi ngonda ya mbote yina Amane fwana kusadila mambu yina yandi kaniki-naka. Mvutu ya dzeke lakisaka ti ni ngonda ya kumi na zole, ngonda yina ba ke bokilaka Adale.

Amane kubamaka na kufwa ba-Zwife nyonso

⁸ Amane tubaka na ntinu Zelezese: «Ntinu, na makanda yina kele ya kumwangana na kati ya bizunga ya yinsi ya kintinu ya nge, ya kele na dikanda mosi yina ke na kuzinga na misiku ya bawu mosi. Ba ke na misiku ya bawu mosi yina me fwanana ve na misiku ya bantu ya nkaka mpe ba ke na kutumamaka ve na misiku ya ntinu. Nge lenda bika bawu mutindu yina ve.

⁹ Kana ntinu me tala yawu mbote, bika ti yandi pesa lutumu ba sonika mukanda samu na kufwa bawu, mpe mu ke pesa Batalente mafunda kumi (10 000) ya palata na sika ya bakalaka ya nene, samu ti ba tula yawu na yinzo ya bimvwama ya ntinu.»

¹⁰ Ntinu katulaka mulunga na musapi ya yandi mpe pesaka yawu na Amane, mwana ya Amedata muntu ya dikanda ya Angange, yina vwandaka mbeni ya ba-Zwife.

¹¹ Ntinu tubaka na Amane: «Bumba mbongo ya nge, mpe sala mutindu nge zola samu na dikanda yayil!»

¹² Na kilumbu ya kumi na tatu ya ngonda ya ntete, Amane tumisaka ti ba bokila bisoniki ya ntinu. Ba sonikaka mpe ba fidisaka na bamfumu ya luyalu mpe na bamfumu ya konso kizunga mukanda na bisono ya dinga ya bawu mpe na bandinga ya bawu ya bwala. Ba sonikaka yawu na nkumbu ya ntinu Zelezese mpe ba tulaka kinyemo ya yandi.

¹³ Ba fidisaka mikanda na bizunga nyonso yina kele na yisi ya lutumu ya ntinu Zelezese samu na kumanisa kufwa ba-Zwife nyonso ya vwanda bantwenya, biboba, bana ya fyoti mpe bakento kaka na kilumbu mosi, kilumbu ya kumi na tatu ya ngonda ya kumi na zole yina zola kutuba ngonda Adale. Ba botola mpe bimvwama ya ba-Zwife.

¹⁴ Na kati ya konso kizunga, ba ke mwangisa nsangu ya mukanda yango mutindu Musiku samu ti bantu nyonso kukubama na kilumbu yina.

¹⁵ Na lutumu yina ntinu pesaka, ba basisaka mikanda na nswalu nyonso mpe nsangu ya Musiku yango mwanganaka na kati ya mbanza Suze. Na yina Amane, kintwadi na ntinu, kwen-daka vwanda ya bawu na kunwaka malafu, kasi mbanza Suze vwandaka na kati ya mpasi.

4

Maadose lombaka na Esetele na kutelama

¹ Ntangu Maadose kuwaka mambu yina lutaka, yandi pasulaka binkuti ya yandi, yandi lwataka ngoto mpe yandi pakulaka bombi. Yandi kwendaka telama na kati-kati ya mbanza mpe lookaka na ngolo na kulakisa kyadi ya yandi.

² Ntangu yandi kumaka na mantwala ya mwelo ya lupangu ya ntinu, yandi telamaka kuna samu ti muswa pesamaka ve na muntu yina kele na binkuti ya kyadi na kukota na yinzo ya ntinu.

³ Kasi na kati ya bizunga nyonso yina ba zabisaka Musiku yina ntinu tubaka, ba-Zwife yina vwandaka zinga kuna kumaka na kyadi ya kulutila. Bawu salaka mina-nsoki, bawu dilaka mpe bawu yawulaka. Mingi na kati ya bawu lwataka bangoto mpe ba lalaka na zulu ya bombi.

⁴ Bisadi ya bakento mpe bantu ya mfunu yina vwandaka sadila Esetele, kento ya ntinu, bawu kwizaka zabisa yandi mambu nyonso yina vwandaka salama mpe Esetele kumaka na boma. Yandi fidisaka Maadose bikunti samu ti yandi katula ngoto ya kyadi, kasi Maadose mangaka yawu.

⁵ Na yina, Esetele bokilaka Atake, mosi na bantu ya mfunu yina ke salaka na ntinu, yandi pesaka yandi mutindu kisadi, mpe Esetele tumisaka yandi na sika ya Maadose samu na kuyufula yandi wapi mambu ke na kuluta mpe samu na yinki yandi, Maadose, ke na kusala mutindu yina.

⁶ Atake basikaka samu na kwenda kubwabana Maadose na kisika yina bantu ke yonzamaka ntama mingi ve na mantwala ya mwelo ya lupangu ya ntinu.

⁷ Na yina, Maadose zabisaka Atake mambu nyonso yina kuminaka yandi, mpe yandi zabisaka yandi lutangu ya mbongo yina Amane salaka nsilulu na kwenda kupesa na yinzo ya bimvwama ya ntinu samu ti ba kufwa ba-Zwife.

⁸ Maadose pesaka Atake mukanda yina ba sonikaka lutumu yina ba fidisaka na Suze samu na kufwa ba-Zwife nyonso. Yandi zabisaka na Atake na kulakisa Esetele mukanda yango, na kuzabisa yandi mambu yina ke ya kusonama na kati ya yawu, mpe na kutumisa Esetele na kwenda bondila ntinu samu ti ntinu lemvokila ba-Zwife, dikanda ya Esetele.

⁹ Atake kwendaka zabisa na Esetele mambu nyonso yina Maadose zabisaka yandi.

¹⁰ Na yina, Esetele tumisaka Atake na sika ya Maadose na kuzabisa yandi mutindu yayi:

¹¹ «Bisyelo nyonso ya ntinu mpe bantu ya bizunga ya yinsi ya kintinu zaba mbote ti: Konso muntu, ya vwanda kento to bakala, yina ke kwenda na sika ya ntinu to ke kota na kati ya lupangu ya ntinu kana ntinu me bokila yandi ve, Musiku ke na kutuba ti yandi fwana kufwa. Mpe yandi lenda kuvuuka kaka, kana ntinu lambula yandi mukawa ya yandi ya wolo. Kasi munu, na kati ya bilumbu makumi tatu yayi, ntinu me bokila ntete munu ve.»

¹² Ba zabisaka Maadose mambu yina Esetele tubaka.

¹³ Na yina, Maadose fidisaka mvutu na sika ya Esetele mutindu yayi: «Kubanza ve ti na kati ya ba-Zwife nyonso, ni nge ke vuuka samu ti nge ke na kati ya yinzo ya ntinu.

¹⁴ Kana nge manga na kutelama ntangu yayi, lusalusu ya ba-Zwife ke katuka kisika ya nkaka mpe bawu ke vuuka. Kasi nge, nge ke kufwa mpe dikanda ya nge nyonso ke manisa. Kana nge kumaka kento ya ntinu samu na kuyidika dyambu ya mutindu yayi, nani zaba yawu?»

¹⁵ Esetele vutulaka na Maadose mutindu yayi:

¹⁶ «Kwenda, vukisa ba-Zwife nyonso yina kele kuna na Suze. Mpe na yina me tadila munu, beno mina nsoki. Beno sala bilumbu tatu ata kudya, ata kunwa, ya vwanda mpimpa to ntangu. Munu mpe, na bisadi ya munu ya bakento, mu ke mina nsoki. Mpe ata ti Musiku ke na kuyimina yawu, mu ke kwenda tala ntinu mpe kana mu ke kufwa, mbote mu kufwa!»

¹⁷ Na yina, Maadose kwendaka mpe yandi salaka mutindu Esetele tumisaka yandi.

5

Esetele kwendaka na sika ya ntinu

¹ Na kilumbu ya tatu ya kumina-nsoki ya yandi, Esetele lwataka binkuti ya yandi ya kintinu mpe yandi kwendaka na ngaanda ya lupangu ya kati ya yinzo ya kintinu mpe yandi telamaka na kati-kati, na mantwala ya yinzo ya ntinu. Ntinu vwan-daka ya kuvwanda na kiti ya yandi ya kintinu na kati ya yinzo ya kintinu, na kisika yina ke talasanaka na mwelo ya yinzo.

² Ntangu ntinu talaka ntinu Esetele ya kutelama na ngaanda ya lupangu, ntinu lakisaka Esetele bumbote ya yandi. Yandi lambulaka mukawa ya yandi ya wolo yina vwandaka na yandi na diboko

na sika ya Esetele. Esetele belamaka mpe simbaka nsongi ya mukawa yango.

³ Na yina, ntinu yufulaka yandi: «Ntinu Esetele, wapi dyambu ke na nge? Yinki nge zola mu sala samu na nge? Ata nge lombati mu kabula yinsi ya kintinu ya munu na kati-kati samu na kupesa nge ndambu mosi, mu ke pesa nge yawu.»

⁴ Esetele vutulaka: «Kana ntinu tala yawu mbote, bika ti bubu yayi ntinu kwiza kintwadi na Amane, na mukembo yina mu me kubika samu na ntinu.»

⁵ Kaka na ntangu yina, ntinu tumisaka muntu na kwenda bokila mbangu Amane, samu na kundima na mbokolo ya Esetele, mpe na manima, ntinu na Amane kwendaka na mukembo yina Esetele kubikaka.

⁶ Na kati ya mukembo, ntinu yufulaka Esetele: «Yinki nge ke na kulomba? Mu ke pesa nge yawu. Yinki nge ke na yawu nsatu? Ata nge lombati mu kabula yinsi ya kintinu ya munu na kati-kati samu na kupesa nge ndambu mosi, mu ke pesa nge yawu.»

⁷ Esetele vutulaka: «Yinki mu ke na kulomba? Yinki mu ke na yawu nsatu?»

⁸ Kana ntinu lakisa munu bumbote ya yandi, mpe kana yandi tala mbote na kuwa ndombolo ya munu mpe na kundima yina mu ke lombati mu zola ti yandi kwiza dyaka kintwadi na Amane na mukembo yina mu me kubika samu na bawu, mpe mbasi, mu ke zabisa ntinu dyambu yina ke na munu.»

Dikunzi samu na kuledika Maadose

⁹ Na kilumbu yina, Amane basikaka na kilengi nyonso mpe na kyese na ntima. Kasi ntangu yandi

pamukaka Maadose ya kuvwanda na mwelo ya lupangu ya ntinu, Maadose vwandaka telama ve mpe vwandaka tekita ve na mantwala ya yandi. Amane fulukaka na nkele samu na Maadose.

¹⁰ Ata ti nkele ya yandi vwandaka ya kulutula, Amane kutikaka nzutu mpe kwendaka na yinzo ya yandi. Yandi tumisaka ti ba bokila bandiku ya yandi na kento ya yandi, Zelese.

¹¹ Na mantwala ya bawu, Amane bandaka na kusiika bimvwama ya yandi, lutangu ya mingi ya bana ya yandi mpe mambu nyonso yina ntinu salaka samu na kuzangula yandi na mantwala ya bamfumu ya luyalu, mpe na mantwala ya bantu yina ke salaka na ntinu.

¹² Amane tubaka dyaka: «Kaka ni munu ntinu Esetele bokilaka na kuvwanda kintwadi na ntinu na mukembo yina yandi me kubika. Mbasi mpe, ni munu yandi me bokila dyaka kintwadi na ntinu na kukwenda kudya na sika ya yandi.

¹³ Kasi, nyonso yayi kele mpamba ntangu nyonso mu ke talaka mu-Zwife yina ba ke boki-laka Maadose ya kuvwanda na mwelo ya yinzo ya ntinu.»

¹⁴ Na yina, Zelese, Kento ya Amane, kintwadi na bandiku nyonso ya Amane, zabisaka yandi mutindu yayi: «Bika ti ba kubika dikunzi ya yinda ya Bakude makumi tanu, mpe mbasi na suka, nge ke lomba na ntinu ti ba ledika Maadose kuna. Na yina, nge lenda kwenda ya nge na kyese nyonso na mukembo, kintwadi na ntinu.» Amane talaka ti ya vwandaka dyambu ya mbote mpe yandi yidikisaka dikunzi yango.

6

Nkembo ya Maadose

¹ Na mpimpa yina, ntinu vwandaka kuzwa ve pongi. Na yina, yandi lombaka ti ba natina yandi dibuku ya kinkulu, yina ba sonikaka mambu ya ntama, mpe ba tangilaka yandi yawu na mantwala ya yandi.

² Ba bakulaka mpe tangaka kisika yina ba zabisaka wapi mutindu Bingetane mpe Telese, bantu zole ya mfunu yina ke salaka na ntinu, bayina vwandaka kengidila mwelo ya lupangu ya ntinu, zolaka kufwa ntinu Zelezese, mpe wapi mutindu Maadose fundaka bawu.

³ Na yina, ntinu yufulaka: «Wapi mutindu ya nkembo mpe musendo yina ba pesaka na Maadose samu na mambu yayi?» Bisadi ya ntinu vutulaka: «Ba pesaka yandi ata kima.»

⁴ Ntinu yufulaka dyaka: «Nani me kota na lupangu?» Samu ti, Amane kwizaka kota na kati ya lupangu ya ntinu samu na kuzabisa na ntinu ti ba ledika Maadose na dikunzi yina yandi vwandaka me kubika samu na Maadose.

⁵ Bisadi ya ntinu vutulaka: «Ya kele ni Amane.» Ntinu tubaka: «Beno kotisa yandi.»

⁶ Amane kotaka mpe ntinu yufulaka yandi: «Yinki ba lenda sala samu na muntu yina ntinu ke na nsatu ya kuzangula?» Amane tubaka na kati ya ntima ya yandi mutindu yayi: «Nani ntinu ke na nsatu ya kuzangula kana kaka munu ve?»

⁷ Amane pesaka ntinu mvutu yayi: «Muntu yina ntinu ke na nsatu ya kuzangula?»

⁸ Bika ti ba baka kinkuti ya kintinu yina ntinu me lwataka mpe mpunda yina ntinu me yulukaka

na yawu, mpunda yina ke na yimpu ya kintinu na zulu ya yintu.

⁹ Bika ti ba pesa kinkuti yango ya kintinu na mpunda yina, na sika ya mosi ya bamfumu yina ke salaka na ntinu, na sika ya mosi ya bakalaka ya ntinu. Ba ke lwatisa muntu yina ntinu ke na nsatu ya kuzangula. Ba ke yulukisa yandi na zulu ya mpunda mpe ba ke nata yandi na kisika bantu ya mbanza ke yonzamaka na kwendaka tuba mutindu yayi: “Beno tala mutindu ntinu me sala samu na muntu yina yandi ke na nsatu ya kuzangula!”»

¹⁰ Na yina, ntinu tubaka na Amane: «Kwenda baka na nswalu kinkuti na mpunda mutindu nge me tuba yawu mpe sala yawu samu na Maadose, mu-Zwife yina kele ya kuvwanda na mwelo ya ntinu. Na mambu nyonso yina nge me zabisa munu na kusala, kubika ata dyambu mosi ve.»

¹¹ Amane kwendaka baka kinkuti mpe mpunda. Yandi lwatisaka Maadose mpe yandi tambusaka yandi na zulu ya mpunda na kisika yina bantu ya mbanza ke yonzamaka mpe yandi vwandaka kwenda looka: «Beno tala mutindu ntinu me sala samu na muntu yina yandi ke na nsatu ya kuzangula!»

¹² Na manima, Maadose vutukaka na mwelo ya lupangu ya ntinu. Kasi Amane kwendaka na nswalu nyonso na yinzo ya yandi. Yandi vwandaka ya kifuluka na kyadi mpe yandi fukaka kizizi samu na mvwezolo.

¹³ Amane zabisaka na kento ya yandi, Zelese, mpe na bandiku ya yandi nyonso, mambu yina kuminaka yandi. Bayina ke pesaka yandi mal-

ongi mpe Zelese, kento ya yandi, zabisaka yandi: «Kana Maadose yina nge me banda na kubwa na mantwala ya yandi kele mu-Zwife, nge ke lenda ve na kununga yandi, nge me kubwa yimeni na mantwala ya yandi.»

¹⁴ Kaka na ntangu bawu vwandaka zonza na yandi, bantu ya mfunu yina ke salaka na ntinu, kwizaka zabisa Amane na kwenda nswalu na mukembo yina Esetele kubikaka.

7

Nsoni mpe lufwa ya Amane

¹ Ntinu mpe Amane kwendaka na sika ya Esetele, kento ya ntinu, samu na mukembo.

² Na kilumbu ya zole ya mukembo, na ntangu bawu vwandaka kunwa vinu, ntinu yufulaka dyaka na Esetele: «Wapi dyambu ke na nge? Yinki nge zola mu sala samu na nge? Ata nge lomba ti mu kabula yinsi ya kintinu ya munu na kati-kati samu na kupesa nge ndambu mosi, mu ke pesa nge yawu.»

³ Ntinu Esetele vutulaka: «Kana ntinu me lakisa munu bumbote ya yandi, kana yandi me zola yawu, bika ti ba vuukisa luzingu ya munu, ba vuukisa mpe dikanda ya munu. Ni yawu mu ke na kulomba na ntinu na kusala.

⁴ Ya tsyelika, munu mpe dikanda ya munu, ba tekisaka beto samu na kumanisa beto, samu na kufwa beto mpe kuzimbisa beto. Kasi, kana ba tekisaka beto kaka samu na kuvwanda mutindu bandongo mpe samu na kuvwanda mutindu bisadi ya bakento, mu zolaka zonza ve. Kasi,

mpasi ya mpamba zolaka sala ve ti ba kwamisa ntinu.»

⁵ Na yina, ntinu Zelezese yufulaka na kento ya yandi Esetele: «Nani yina me banza na kuyidika dyambu ya mutindu yayi, mpe wapi yandi?»

⁶ Esetele vutulaka: «Ni Amane, mutantu mpe mbeni ya beto, muntu yayi ya yimbi!» Na yina, Amane bandaka na kutekita na boma na mantwala ya ntinu mpe ya Esetele, kento ya ntinu.

⁷ Ntinu kumaka na nkele ya kulutula, yandi katukaka na kisika yina vwandaka mukembo mpe yandi kwendaka na kati ya lupangu ya bayinti na bifulu ya yandi. Amane bikanaka kuna samu na kubondila Esetele, kento ya ntinu, na kuvuukisa yandi, samu ti, yandi zabaka ti, ntinu me baka lukanu ya kufwa yandi.

⁸ Ntangu ntinu katukaka na lupangu yina, yandi vutukaka na kisika yina vwandaka mukembo. Na ntangu yina, Amane vwandaka kubwa na kisika yina Esetele vwandaka ya kulala. Na mpa-mukunu, ntinu lookaka: «Muntu yayi ke na kuzola mpe kusala makwela na ngolo nyonso na kento ya ntinu na meso ya munu mpe na kati ya yinzo ya munu?» Kaka na ntangu yina ntinu zonzaka, bisadi ya yandi kwizaka fuka Amane kizizi.

⁹ Kasi Alebona, mosi na kati ya bantu ya mfunu yina ke salaka na ntinu, tubaka na mantwala ya ntinu: «Ntinu, yandi mosi Amane vwandaka me kubika dikunzi samu na kuledika Maadose, muntu yina kimbangi ya yandi vuukisaka luzingu ya nge. Dikunzi yango kele na mantwala ya yinzo ya Amane mpe yinda ya yawu kele ya Bakude

makumi tanu.» Ntinu tubaka: «Ba ledika yandi kuna!»

¹⁰ Mpe ba ledikaka Amane na dikunzi yina yandi kubikaka samu na Maadose. Na yina, nkele ya ntinu manisaka.

8

¹ Kaka na kilumbu yina, ntinu Zelezese pesaka na ntinu Esetele, mvwilu nyonso ya Amane, mbeni ya ba-Zwife. Maadose kwizaka na sika ya ntinu samu ti Esetele zabisaka na ntinu nani Maadose vwandaka samu na yandi.

² Na yina, ntinu katulaka mulunga ya kinyemo yina vwandaka na musapi, yina yandi pesaka ntete na Amane mpe yandi pesaka yawu na Maadose. Esetele pesaka Maadose muswa ya kuvwanda mfumu ya mvwilu ya Amane.

Nzengolo ya ntinu samu na ba-Zwife

³ Esetele kwizaka solola dyaka na ntinu. Yandi kwizaka losa nzutu na makulu ya ntinu na kudila nyonso. Yandi bondilaka ntinu na kukabikisa mambu ya yimbi yina Amane, muntu ya dikanda ya Angange, kubikaka samu na ba-Zwife.

⁴ Ntinu lambulaka mukawa ya yandi, ya wolo, ya kintinu, na sika ya Esetele. Na yina, Esetele telamaka na mantwala ya ntinu

⁵ mpe yandi tubaka: «Kana ntinu zola, kana ya tsyelika ti yandi me lakisa munu bumbote ya yandi, kana yandi me tala ti yawu kele mbote, mpe kana mu kele ya kuzolakana na meso ya yandi, bika ti yandi kusonika mikanda samu na kukabikisa mambu yina Amane, mwana ya Ame-data ya dikanda ya Angange, sonikaka samu na

kuzimbisa ba-Zwife yina kele na bizunga nyonso ya kintinu ya nge.

⁶ Wapi mutindu mu ke lenda na kutala mpasi yina ke kumina bantu ya munu? Mpe wapi mutindu mu ke vibidila kuzimbana ya dikanda ya munu?»

⁷ Ntinu Zelezese vutulaka na ntinu Esetele mpe na Maadose mu-Zwife, mvutu yayi: «Mu me pesa Esetele mvwilu ya Amane. Amane, ba me ledika yandi na dikunzi samu ti, yandi vwandaka na nsatu ya kotalisa ba-Zwife mpasi.

⁸ Na yina, na nkumbu ya ntinu, beno sonikina ba-Zwife mukanda na mutindu yina beno zola. Beno kanga yawu na kinyemo ya mulunga ya musapi ya ntinu samu ti, mukanda yina ba me kanga na kinyemo ya ntinu, ba ke mangaka yawu ve.»

⁹ Ba bokilaka bisoniki ya ntinu kaka na kilumbu yina ya makumi zole na tatu, na ngonda ya tatu, yina ba ke bokilaka ngonda ya Siwane. Mutindu vwandaka bantumunu ya Maadose, ba sonikaka mikanda samu na ba-Zwife, samu na bimonikisi ya ntinu, bamfumu ya bizunga, bamfumu nyonso ya luyalu ya ntinu yina kele na bizunga nkama na makumi zole na nsambwadi (127) kubanda na Inde tii na Kuse. Na konso kizunga, ba sonikinaka bawu na bisono ya kizunga ya bawu. Na konso dikanda, ba sonikinaka bawu na bisono ya ndinga ya bawu mpe na ba-Zwife, ba sonikinaka bawu na bisono ya ndinga ya bawu.

¹⁰ Ba sonikaka mikanda yango na nkumbu ya ntinu Zelezese. Ba kangaka yawu na kinyemo ya mulunga ya musapi ya ntinu. Na man-

ima, ba fidisaka mikanda yango na maboko ya bimwangisi-nsangu yina kwendaka na bampunda ya kulutila mbote yina ba soolaka na kati ya bampunda ya ntinu.

¹¹ Na mikanda yina, ba sonikaka ti ntinu pesaka muswa na ba-Zwife ya konso mbanza na kuvukana samu na kunwanina luzingu ya bawu, na kumanisa, na kufwa mpe na kuzimbisa bantu nyonso ya bizunga yina ke na binwanunu. Ba lenda kufwa mpe bakento, bana ya bawu, mpe makanda nyonso ya bawu. Ba botola mpe bima ya bawu.

¹² Kaka na kilumbu mosi, mambu yayi zolaka salama bisika nyonso na kati yinsi ya kintinu ya ntinu Zelezese, na kilumbu ya kumi na tatu, na ngonda ya kumi na zole, yina ba ke bokilaka Adale.

¹³ Na konso kizunga, mukanda yina ba yambaka zolaka vwanda mfunu mutindu nzengolo mpe ba zolaka zabisa yawu na bantu nyonso, samu ti, ba-Zwife kubama na kunwanisa bambeni ya bawu na kilumbu yina ba soolaka.

¹⁴ Kaka na ntangu yina ntinu pesaka lutumu, bimwangisi-nsangu yina kwendaka na bampunda ya kulutila mbote yina ba soolaka na kati ya bampunda ya ntinu. Bawu kwendaka na mbangu nyonso mpe bawu mwanisaka nsangu ya nzengolo yina na Suze, mbanza ya kintinu.

¹⁵ Na yina, Maadose basikaka na yinzo ya ntinu. Yandi vwandaka ya kulwata bilele ya kintinu, ya ntinta ya dizulu mpe ya mpembe. Yandi lwataka mpe yimpu ya nene ya wolo mpe kiyunga ya mpembe mpe mbwaki. Bantu ya mbanza ya Suze

vwandaka looka na kyese.

¹⁶ Samu na ba-Zwife, dyambu yayi kyenzulaka bawu, yawu pesaka bawu kyese, yawu yangidikaka bawu mpe yawu pesaka bawu nkembo.

¹⁷ Na konso kizunga, na konso mbanza mpe na konso kisika yina lutumu mpe nzengolo ya ntinu wakanaka, ba-Zwife vwandaka na kati ya kyese mpe na mayangi. Ya vwandaka kilumbu ya mukembo mpe ya kuyangalala samu na bawu. Bantu mingi ya yinsi kumaka ba-Zwife samu ti, ba-Zwife vwandaka me banda na kutalisa bawu boma.

9

Ba-Zwife me vutula yimbi

¹ Na kilumbu ya kumi na tatu, na ngonda ya kumi na zole, yina ba ke bokilaka Adale, ya vwandaka kilumbu yina ba zolaka sadila lutumu na nzengolo ya ntinu. Ni kilumbu yina mpe, bambeni ya ba-Zwife vwandaka na kivuuvu ya kunninga na mantwala ya ba-Zwife. Kasi, mambu balukaka samu ti, ni ba-Zwife nungaka bambeni ya bawu.

² Ba-Zwife vwandaka yonzama na bambanza ya bawu na kati ya bizunga nyonso ya yinsi ya ntinu Zelezese. Bawu vwandaka nwanisa bantu nyonso yina vwandaka sosa kusala bawu yimbi. Na yina, ata muntu lendaka na kuvibidila na mantwala ya bawu samu ti, bantu nyonso vwandaka na boma ya kulutula na ba-Zwife.

³ Bakalaka ya nene, bamfumu ya luyalu, bamfumu ya bizunga mpe bantu ya mfunu yina ke

salaka na ntinu, sadisaka ba-Zwife samu ti bawu vwandaka na boma ya kulutila ya Maadose.

⁴ Ya tsyelika, Maadose kumaka muntu ya mfunu mingi na yinzo ya ntinu mpe nkumbu ya yandi kumaka nsangu na bizunga nyonso. Ya tsyelika, Maadose vwandaka tatamana na kukuma muntu ya nene.

⁵ Ba-Zwife nwanisaka bambeni ya bawu na bambele ya muzingu. Bawu kufwaka bawu, bawu zimbisaka mpe bawu nyokolaka bantu yina vwandaka yina bawu mutindu bawu zolaka.

⁶ Kuna na Suze, mbanza ya kintinu, ba-Zwife kufwaka bantu. Bawu zimbisaka bankama tanu (500) ya babakala.

⁷ Ba kufwaka mpe Palesandata, Dalefone, Asepata,

⁸ Polata, Adalya mpe Alidata.

⁹ Palemasete, Alisayi mpe Wayizata.

¹⁰ Yina ni bana kumi ya Amane bawu kufwaka, Amane, mwana ya Amedata, mbeni ya ba-Zwife. Kasi ba sosaka ve na kutula maboko na bimvwama.

¹¹ Kaka na kilumbu yina mpe, ba zabisaka na ntinu lutangu ya bantu yina kufwaka na Suze, mbanza ya kintinu.

¹² Ntinu tubaka dyaka na ntinu Esetele, kento ya yandi: «Kaka na Suze, mbanza ya kintinu, ba-Zwife me kufwa bantu. Bawu me sala ti bambeni bankama tanu (500) ya babakala mpe bana kumi ya Amane kuzimbana. Yikwa bawu me kufwa na bizunga ya nkaka ya kintinu? Yinki nge ke na kulomba? Ba ke pesa nge yawu. Yinki nge ke dyaka na yawu nsatu? Ba ke pesa nge yawu.»

¹³ Esetele vutulaka: «Kana ntinu me tala yawu mbote, bika ti yandi pesa muswa na ba-Zwife ya Suze, na kunwana dyaka mbasi, mutindu lutumu ke na kutuba yawu samu na kilumbu ya bubu yayi mpe ti ba ledika bavumbi kumi ya bana ya Amane na dikunzu.»

¹⁴ Ntinu ndimaka mpe pesaka lutumu. Ba mwangisaka dyaka nsangu na Suze mpe ba ledikaka bavumbi kumi ya bana ya Amane.

¹⁵ Ba-Zwife ya Suze vukanaka dyaka kilumbu ya kumi na yiya ya ngonda ya Adale. Ba kufwaka bankama tatu (300) ya babakala, kasi, ba bakaka ve bima ya bawu.

¹⁶ Ba-Zwife ya nkaka, yina vwandaka zinga na kati ya bizunga ya nkaka ya ntinu, vukanaka samu na kunwanina luzingu ya bawu. Bawu kuzwaka kizunu samu ti ba vwandaka dyaka ve na bambeni, mpe bawu kufwaka mafunda makumi nsambwadi na tanu (75 000) ya bantu yina vwandaka yina bawu, kasi ba bakaka ve bima ya bawu.

¹⁷ Mambu nyonso yina, salamaka na kilumbu ya kumi na tatu ya ngonda Adale. Bawu pemaka na kilumbu ya kumi na yiya, mpe ba salaka ti kilumbu yango, kuvwanda kilumbu ya mukembo mpe ya kyese.

¹⁸ Kasi, ba-Zwife ya Suze, yina nwanisaka bambeni ya bawu na bilumbu kumi na tatu, mpe kumi na yiya ya ngonda Adale, pemaka na kilumbu ya kumi na tanu mpe ba salaka ti kilumbu yango kuvwanda kilumbu ya mukembo mpe ya kyese.

¹⁹ Ni yawu yina, ba-Zwife yina ke zingaka na babwala, salaka ti kilumbu yina ya kumi

na yiya, ya ngonda Adale, kuvwanda kilumbu ya mukembo mpe ya kuyangalala. Ba salaka mukembo na kyese ya kusakana ve mpe bawu vwandaka pesana madya bawu na bawu.

Ntumunu samu na mukembo ya Pulime

²⁰ Maadose sonikaka mambu nyonso yina salama mpe yandi fidisaka mikanda na sika ya ba-Zwife yina vwandaka zinga na bizunga yina vwandaka pene-pene, mpe yina vwandaka ntama na mbanza ya ntinu, Zelezese.

²¹ Yandi tumisaka bawu na kusalaka mukembo konso mvula, na kilumbu ya kumi na yiya, mpe ya kumi na tanu, na ngonda ya Adale.

²² Na kati ya bilumbu yina, ba-Zwife vwandaka dyaka ve na bambeni. Na ngonda yina, manyongo ya bawu kumaka kyese mpe kyadi ya bawu kumaka kuyangalala. Bawu salaka ti yawu kuvwanda bilumbu ya mikembo mpe ya kyese. Na bilumbu yango, konso muntu vwandaka fidisa makabu na bampangi mpe kukabula na bamputu.

²³ Na mukembo yina ya ntete, yawu kumaka kifu ya ba-Zwife ya kusalaka mukembo yina. Na kusala mutindu yina, yawu lakisaka ti bawu ndimaka mambu yina Maadose sonikaka samu na mukembo yina.

²⁴ Ya tsyelika, mukembo yina vwandaka salama samu ti: Amane, mwana ya Amedata, muntu ya dikanda ya Angange, mbeni ya ba-Zwife nyonso, vwandaka na nsatu ya kuzimbisa ba-Zwife. Yandi bulaka dzeke yina ba ke bokilaka *Pulime*, samu na kukotisa mvwanzi na kati ya bawu mpe na kuzimbisa ba-Zwife.

²⁵ Kasi, ntangu dyambu yayi kumaka na sika ya ntinu, ntinu salaka ti, ba sonika lutumu na kutuba ti, mambu ya yimbi yina Amane me kubika samu na ba-Zwife, fwana kubwa na yandi mosi, mpe ba ke ledika yandi na dikunzi na bana ya yandi.

²⁶ Ni yawu yina, ba ke bokilaka bilumbu yina ya mikembo«*Pulime*», samu ti, Pule zola kutuba «dzeke». Ba-Zwife landaka mbote mambu yina Maadose sonikaka. Bawu zimbanaka ve mambu nyonso yina ba talaka bawu mosi, mpe mpasi yina kuminaka bawu.

²⁷ Bawu kumisaka mikembo yina, kifu yina lenda kumanisa ve samu na bawu, samu na bana ya bawu mpe ya bayina ke kuma ba-Zwife. Ba bakaka lukanu ya kusalaka mukembo na konso mvula, na bilumbu zole, na ntangu yina ba zengaka mutindu Maadose tumisaka bawu yawu.

²⁸ Ba fwana kusala mukembo ya bilumbu yayi na bambandu nyonso, na konso dikanda, na konso kizunga mpe na konso mbanza. Ba-Zwife lenda ve kubika na kukembilaka bilumbu yayi ya *Pulime*, samu ti bawu kubambukaka moyo na mambu yina lutaka.

²⁹ Esetele, kento ya ntinu, mwana ya Aviyayile, sonikaka dyaka mukanda ya zole kintwadi na mu-Zwife Maadose, samu na kupesa ngolo na lutumu ya bawu na mambu yina me tadila mikembo ya *Pulime*.

³⁰ Bawu fidisaka mikanda yango na ba-Zwife nyonso, na nkama na makumi zole na nsambwadi (127) ya bizunga ya yinsi ya kintinu ya ntinu Zelezese. Mikanda yango, vwandaka na mambu ya kizunu mpe kivuuvu ya lukengolo.

³¹ Mikanda yina, ba fidisaka yawu samu na kutumisa ba-Zwife na kusalaka mikembo ya *Pulime* na bilumbu yina ba zenganga samu na yawu mpe na mutindu yina mu-Zwife Maadose na Esetele, kento ya ntinu, tumisaka yawu. Lukanu yayi, bakamaka samu na ba-Zwife bawu mosi, samu na bana ya bawu, mutindu bawu salaka yawu samu na bilumbu ya kumina-nsoki mpe ya manyongo.

³² Na yina, ntumunu ya Esetele salaka ti, dyambu yina me tadila mikembo ya *Pulime*, kukota na kinkulu ya ba-Zwife. Ni yawu yina, ba sonikaka yawu na kati ya dibuku yayi.

10

Lunungu ya nsuka ya Maadose

¹ Ntinu Zelezese zengaka mpaku samu na yinsi nyonso mpe na bisanga.

² Mambu nyonso yina me tadila lulendo mpe kibakala ya ntinu Zelezese mpe mutindu yina yandi zangulaka Maadose, yawu kele ya ku-sonama na kati ya dibuku ya kinkulu ya bantinu ya Medayi mpe ya Pelese.

³ Ya tsyelika, mu-Zwife Maadose vwandaka muntu ya zole ya mfunu na manima ya ntinu Zelezese. Maadose vwandaka muntu ya nene na kati ya ba-Zwife mpe bampangi ya yandi vwandaka zola yandi. Yandi vwandaka sosa ti, bantu ya yandi kuvwanda mbote mpe na yandi vwandaka zonza samu na kizunu ya bawu.

xxx

Mambu ya Nzambi
The Holy Bible in the Kitoba language of Congo
Bible entier en Kituba de Congo-Brazzaville

copyright © 2025 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Kituba)

Contributor: Wycliffe USA

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-14

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 May 2025 from source files dated 14 May 2025

a854b3e0-daa0-5e79-9026-5b48865cc4ea